

**D I N G S D A G**

den 17 AUGUSTUS.

**D U I T S C H L A N D.**

De buitengewone maatregelen, welke ten gevolge van de vrees voor oorlog waren genomen, houden langzamerhand op, sedert Frankrijk tot het gemeenschappelijk medewerken van Europa is teruggekeerd. Het verbod op den uitvoer van paarden is thans door al de Bondsstaten ingetrokken geworden. De bezetting van Mainz is door het vertrek der Pruisische reserve tot derzelver vroegeren stand terug gebragt, hetgeen ook het geval is met de bezetting van Landau, waarvan omstreeks 2500 man door ontslag of verlof zijn heen gezonden. Daarentegen echter zal gewis de hoop niet worden teleurgesteld, dat de blijvende maatregelen ter betere verdediging des vaderlands, te weten van Zuidwestelijk Duitschland, als ook de oprigting eener landweer geene vertraging zal ondervinden, ten gevolge van de verwijdering des oorlogsgevaars.

De Duitische Bondsvergadering heeft thans, na de aankomst van den nieuwen Pruisischen gezant bij dat ligchaam, den baron *von Bulow*, hare vacantie genomen, die tot het begin van December zal duren. Reeds hebben verscheiden gezanten onze stad verlaten, om zich deels naar hunne hoven, deels naar hunne landgoederen of de baden te begeven; ook de heer *von Bulow* zal voor eenigen tijd naar Berlijn wederkeeren. Zoo men verneemt, had hij van zijnen Souverein den last om bij de Bondsvergadering, voor haar uiteen gaan, eenige voorstellen te doen, die, naar men verneemt, betrekking hebben tot het krijgswezen des verbands en de uitvaardiging eener algemeene Duitische wet op de drukpers.

Blijkers onderscheide brieven uit Berlijn houdt het gerucht stand, dat de heer *v. Werther* het portefeuille van buitenlandsche zaken zal nederleggen en eene hooge betrekking aan het hof zal bekomen. Zoowel de heer *v. Bulow* als de heer *v. Maltzan* worden als ministers gedoodverwd.

De reis van den heer *Thiers* door Duitschland heeft tot dus verre slechts zeer weinig opmerkzaamheid gaande gemaakt; daarin komen al onze particuliere mededeelingen overeen uit Keulen, Koblents en Mains, juist de landstroken, die den heer *Thiers* en consorten het meest bevallen en in de oogen steken. Hier te Frankfort zelfs is zulks in geenen deele anders het geval. De heer *Thiers* reist als eenvoudig particulier en wordt overal als zoodanig behandeld. Hij begeeft zich in de eerste plaats naar Dresden, vervolgens naar Berlijn. Hij wil Duitschland zien, waarvan hij vroeger geen duidelijk begrip had; zijn eigenwaan zal hem bezwaarlijk vergunnen heldere denkbeelden van daar mede te brengen.

**F R A N K R I J K.**

PARIJS, den 9 Augustus. Den 7 dezer heeft de rechtbank van Tulle uitspraak gedaan in de zaak van *Marie Cappelle* (Mme *Laffurge*) en haar, als schuldig aan het valscheijk toeëigenen van diamanten, veroordeeld in de kosten van het proces en de teruggave van de diamanten.

*Van den 13den.* Heden in den vroegen ochtend zijn twee koeriers met dépêches van den minister van buitenl. zaken naar het kasteel van Eu afgezonden.

De thans gereed gemaakte staat der faillite massa van den notaris *Lehou*, geeft een deficit aan van 8 millioen; het actief zal, zegt men, omtrent 5 pCt. bedragen.

Uit Toulouse wordt geschreven dat aldaar nog bij voortduring arrestaties worden bewerkstelligd. Overigens is van daar niets belangrijks te melden.

Een telegrafische depêche uit Bayonne van den 11 dezer meldt dat de kapitein-generaal *Palafox* den 5den zijne demissie heeft gegeven, van commandant-generaal der garde, welke betrekking dienzelfden dag aan den generaal *Pedro Chacon* is opgedragen.

Berigten van Madrid van 6 Augustus melden, dat die hoofdstad volkomen rustig is; intusschen sprak men van een gerucht volgens hetwelk een aanslag zoude ontdekt zijn tegen *Espartero*, als ook om de jonge Koningin te ontvoeren; dit gerucht heeft echter niet den minsten grond.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 12 Augustus. Heden morgen omstreeks acht ure, passeerde langs onze vesting, Z. M. de Koning, vergezeld van Hoogstdezelfs adjudant den majoor *Cochoor*n, komende van 's Hage en zich begevende naar Tilburg. Morgen en Maandag aanstaande zullen de in den omtrek van het Kamp bij Rijen, gekantonneerde regimenten kavallerie en batterijen rijdende artillerie, aldaar voor Hoogstdezelfen groote manoeuvres en vuur-exercitien uitvoeren. Men wil, dat, na afloop dezes, Z. M. zich naar Bergen-op-Zoom zal begeven.

's GRAVENHAGE, den 11 Augustus. Heden heeft in de Kloosterkerk alhier de plegtige Doop der Prinses, jongstgeborene dochter van Z. K. II. Prins *Frederik der Nederlanden*, plaats gehad. Nadat de leden van het corps diplomatieke de ministers, de leden der hooge staatscollegien, de gewestelijke en plaatselijke overheidspersonen en een groot aantal andere bewoners van 's Gravenhage van onderscheiden rang en geslacht zich in het kerkgebouw hadden vereenigd, zag de verzamelde schaar met gevoelens van eerbied en liefde het Koninklijk gezin ten bepaalde tijd in het vorstelijke gestoelte plaats nemen. Naast Hunne Majesteiten den Koning en de Koningin waren aan de eene zijde HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje, aan de andere de vader der jonggeborene Prinses, Prins *Frederik der Nederlanden*, alsmede Prins *Alexander*, Prinses *Sophie* en Prinses *Louise* gezeten. De godsdienstoefening begon met het gezamenlijk zingen van het tiende vers van psalm 68; waarna de Hof-kapellaan *Dermout* met de mannelijke welsprekendheid en christelijken zin, die hem kenmerkt, naar aanleiding der woorden van den gewijden zanger, in Psalm 127 vs. 3a: *Ziet, de kinderen zijn een erfdeel des Heeren*, eene korte gelegenheidsrede uitsprak.

De redenaar maakte daarbij op den treffenden zin dier bijbelwoorden en op den familiezege, dien het doorluchtige Huis van Oranje-Nassau door de Goddelijke genade bij voortduring geniet, opmerksaam en eindigde met eene roerende toespraak aan Z. K. H. Prins *Frederik* en heilbeden voor deszeifs gelukkig herstelde gemalin en de jonggeborene Prinses. Vervolgens werd de jonggeborene, die met den stoet, in het programma omschreven, naar de kerk was geleid, plegtiglijk te midden der Christelijke vergadering gebracht. Al de aanwezige leden van het Koninklijk huis plaatsten zich, als doopgetuigen voor den predikstoel, waarna de leeraar aan de jonge Prinses den H. doop toediende. Met een vurig gebed voor het geliefde Koninklijke Huis en het opzinnen van het eerste der Evangelische gezangen, nam deze godsdiensplechtigheid een einde.

Men verzekert dat 's Konings reize naar Zeeland acht dagen is uitgesteld, en dat het bezoek, hetwelk Z. M. in de stad Delft zal afleggen, eerst in September voortgang hebben zal.

Z. M. heeft den luitenant-generaal in Pruisische dienst *von Bulow*, benoemd tot Ridder der Orde van den Nederlandschen leeuw.

Z. M. heeft, bij besluit van 20 Mei jl., gelet op het besluit van 7 December 1815, no. 40, goedgevonden en verstaan, het hoog militair gerechtshof uit te noodigen en aan te schrijven, om nopens de uitkomst van het onderzoek, door het hof, krachtens het voormeld besluit, ingesteld naar de veranderingen en verbeteringen, waarvoor de regtspleging bij de landmacht vatbaar is, ten spoedigste een rapport aan Z. M. in te zenden, onder bijvoeging tevens eener opgave van 's hofs gevoelen over eene herziening der militaire strafwetboeken in het algemeen, waarbij door hetzelfde het oog zal behooren te worden gehouden op Z. M. uitdrukkelijke begeerte, om daar, waar bij de bestaande militaire wetten voor den krijgsman ligchaamsstraffen bepaald zijn, die niet overeenkomen met de beginselen, daaromtrent reeds bij de burgerlijke strafwetgeving aangenomen, die straffen door andere, van meer voegzaam aard, te doen vervangen; — verlangende Z. M., dat door het hof, bij het voormelde rapport, ook dienaangaande de vereischte consideratie in het midden worden gebragt, als wanneer Z. M., ontrent eene spoedig tot stand te brengen herziening der militaire wetgeving, zich daarna het nemen van zoodanige maatregelen voorbehoudt, als Hoogstdezelve aldan, op het nader voorstel van de daarbij betrokkene departementen van Justitie, van Oorlog en van Marine, zal vermeenen te behooren.

*Van den 14den.* Bij de finantiële voordrachten, die dezer dagen aan de Tweede Kamer der Staten Generaal zullen worden aangeboden, is bepaald, dat nog in den loop *van dit jaar* zal worden overgegaan tot de aflossing: 1°. van f 500,000 4½ pCt. Amort.-Syndicaat en 2°. tot de aflossing van f 300,000 Amort.-Syndicaat ad 3½ pCt. De gelden daartoe benoodigd, zullen worden gevonden uit hetgeen op de begrooting voor 1841 is toegestaan voor de overbrenging van de Uitgestelde tot de Werkelijke Schuld, hetwelk reeds dit jaar *niet* zal plaats hebben, en hetgeen dus in verband staat met het plan hetwelk dezer dagen mede aan de Kamer zal worden aangeboden.

AMSTERDAM, den 10 Augustus. Heden morgen ten 9 ure werd de 57ste Algemeene Vergadering der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, in de Lutherische Nieuwe Kerk, in het bijzijn van zeer aanzienlijke Genodigden, Hooftbestuurders, Afgevaardigden en Leden der Maatschappij, benevens eenetallrijke Vrouwenschaar, geopend, door den Algemeenen Voorzitter, den Hooggeleerden Heer *W. H. de Vriese*, met eene Redevoering, ten onderwerpe hebbende: *de Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, in betrekking tot de behoefte van ons Vaderland, in den tegenwoordigen tijd.*

Na den afloop der Redevoering, werden de in den jare 1840 toegewezen Eereprijsen ter hand gesteld aan de Heeren *A. H. van der Hoeve*, Predikant te *Keppel*, bij *Doesburg*, voor de beantwoording der Prijsstofte: *Over het vieren van den Zondag*, en Mr. *C. P. E. Robidé van der Aa*, te *Arnhem*; wegens het voorstellen van *nieuwe Middelen, om de Maatschappij haar doel te doen bereiken*, die beide de aanspraken des Voorzitters gepast beantwoordden; tevens de Eereprijsen, behaald door de Heeren *P. Weeda*, te *Zuidland*, voor een *Uitwiel op het door de Maatschappij uitgegeven Werk: Van den Hoonwaard'schen Zeereizen*, *J. Wildschut*, Predikant te *Brummen*. *Over het vieren van den Zondag*, en *M. Retemeijer, Jr.*, te *Rotterdam*, *F. L. Remeijer*, *V. D. H. te Leiden*, en *Q. Harder*, te *Vlissingen*; alle voor het beantwoorden der Prijsstofte, over de genoemde *nieuwe Middelen*, welke Heeren niet tegenwoordig ter hand gesteld werden aan den Secretaris, om aan deze laatstgenemde Heeren te worden toegezonden, waarbij tevens door den Voorzitter berigt werd, dat in het afgeloopen jaar aan een aantal van 124 personen Eereblijken waren toegekend voor het bedrijven van Edelmoedige of Menschlievende Daden, voor welke de bedoelde Eereblijken aan de Authoriteiten of Departementen, door wie de opgaven dier bedrijven gedaan zijn, ter uitreiking zullen worden toegezonden.

Des namiddags, ten één ure, werden de eigenlijke werkzaamheden dezer Algemeene Vergadering in de Doopsgezinde Kerk aangevangen met een uittreksel uit het Algemeen Verslag der Maatschappelijke zaken; waarbij door Hootsche stuurders vermeld werd: dat, bij een zeer gering verlies van Leden, de Maatschappij zich verheugen mogt in eene aanwinst van 6 Departementen, en alzoo thans telde 242 Departementen, uitmakende een aantal van 13861 Leden.

Na het berigt, dat tot Hoofdbestuurders, in plaats der als zoodanig aftredende Leden, verkozen waren de Heeren *Mr. J. J. Uitwerf Sterling* en *W. H. Surinagar*; alsmede dat tot Algemeenen Voorzitter, voor het nu ingetreden Maatschappelijk Jaar 1841—1842, benoemd was de Weleerwaarde Heer *J. C. van der Man*, gaven Hoofdbestuurders het navolgende Verslag:

Dat van de elf Prijsstoffen, zoo op gewone wijze, als voor onbepaalden tijd uitgeschreven, slechts op vijf derzelve Antwoorden waren ingekomen; van welke alleen dat, van de tien ingezondene, op de vierde Prijsstoff: *Eene leerrijke Keur uit Benjamin Franklin's Zedekundige Schriften en bekende Levensbeschrijving, grootendeels door hem zelven*, zijnde No. 5 en geteekend met de spreuk: *Industry and constant employment are great preservatives of the morals and virtue of a nation*, de bekrooning had mogen wegdragen.

Van dit stuk bleek, bij opening van het Naambriefje, Schrijver te zijn de Heer *J. van Harderwijk*, Rz., te Rotterdam.

Vooris: Dat van de elf Stellen ingezondene Vertoonschriften, aan No. 2, geteekend met de spreuk: *Pour bien écrire il faut connaitre* etc., en aan No. 3, geteekend: *Zonder moeite verkrijgt men niets*, ieder eene remuneratie van vijf en twintig Gulden was toegewezen.

Bij opening van de Naambriefjes, bleken Vervaardigers van deze Stellen te zijn: van No. 2 de Heer *G. A. Kestelo*, Hulp-Onderwijzer te *Domburg*, en van No. 3 de Heer *L. Hoogerheide*, Ondermeester te *Nieuw- en St. Joosland*.

Eindelijk zullen, de tijd dit toelaten, nieuwe Prijsstoffen ter opgave door de Departementen nog heden worden gekozen, en zulks het geval niet zijnde, op morgen, als wanneer ook de overige werkzaamheden, tot de huishoudelijke en bijzondere zaken der Maatschappij betrekking hebbende, zullen worden ten einde gebracht.

*Van den 11den.* Naar men verneemt, is gisteren namiddag hier ter stede een allerongelukkigst geval gebeurd. De heer *W. J. F. Sleumer*, deeltbehebber in de koninklijke geootstrooijende kunstwofabriek, alhier gevestigd op de Prinsengraet t bij de Weesperstraat en kanterende op de firma van *Sleumer en Kiensch*, nabij de daarin werkende stoommachine, en met den rug naar dezelfde gekeerd, iets aan een venstertraan willende verrigten, is door de machinerie aan het paal van zijnen rok gegrepen, voortgerukt en oogenblikkelijk op de deerlijkste wijs vernorsseld. Het was een geacht man van slechts 32 jaren.

HAARLEM, den 2 Augustus. De luchtgesteldheid der verloopene maand juli heeft zich niet alleen hier te lande, maar ook elders, door buitengewone en veelvuldige regens gekenmerkt. Reeds leverde de eerste helft der maand doorgaans regenachtige dagen op, maar de tweede helft kan gezegd worden, zich allerwege door aanhoudend regen-weder te hebben onderscheiden. De temperatuur bedroeg doorgaans omstreeks 60° Far., met uitzondering van den 4 en 17den, toen de thermometer tot 72° en 70° klom. Z. W. en N. W. winden wisselden elkander af, en voerden bestendig zware wolken over onze landstreken, die zich dagelijks in veelvuldige regenbuien, niet zelden tot plasregens overgaande, ontlasten. Op den 18den hield de regen den geheelen dag onafgebroken aan, en men kan veilig zeggen, dat een vroeger voorbeeld, in dit opzigt, niet in geheugen ligt. In sommige streken van Duitschland woedde een hevige storm, terwijl hier te lande de wind vooral tegen den avond en des nachts aanmerkelijk toenam.

Van allerwege kwamen de zorgelijkste berichten in, wegens de intzigten op den aanstaanden oogst der granen en veldgewassen. De hooibouw moest gestaakt, en kon slechts met moeite worden voortgezet, terwijl de landman met eiken dag zijne hoop op een goed gewas moest zien afnemen.

Ook in Engeland, Frankrijk en Duitschland ondervond men de nadeelgelyke uitwerkselen der luchtgesteldheid van deze maand. In Zuid-Oostelyk Europa

and en Italie, gelijk mede in de Noord Amerikaansche Staten. schied door daardeliegen eenen buitengewone warmte ondervindt te hebben.

**HARDERWIJK, den 10 Augustus.** Op den 13 dezer zal van hier te water naar het Nieuwe Diep vertrekken een detachement, sterk 100 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den 2den luit. der inf. C. A. F. W. Wellweber, vergezeld van de 2de luits. der art. F. van Capellen en J. L. Lindworm, de 2de luits. van de Genie G. H. A. Hooft en K. S. A. van Hogendorp, almede de officieren van gezondheid 3de klasse J. A. Bruynis en L. Lindman, om den 15 Augustus aan boord van het schip *Oost-India Packet* te worden geëmbarkeerd, om naar Java te worden overgevoerd.

**ASSEN, den 9 Augustus.** Z. M. zal, volgens nader berigt, niet vóór het begin van September deze provincie bezoeken.

Door de veelvuldige regens, in deze dagen gevallen, is de waterstand in de Oostermarsche vaart tot eene buitengewone hoogte gestegen, zoodat dezelve ver buiten hare oevers is getreden en vele landen, daaraan gelegen, onder water zijn gezet; dien ten gevolge staan de vallaten zoowel des daags als des nachts open, om het water af te doen stroomen.

**LEEUWARDEN, den 16 Augustus.** Bij Koninklijk besluit van 16 Julij jl. is verklaard, dat de gestichten van krankzinnigen, thans gevestigd te Utrecht en te Deventer, behooren tot de geneeskundige gestichten, bij de wet van 29 Mei jl. bedoeld. Het besluit is gegrond op de overweging, dat het plaatselijk bezoek der voormelde gestichten, reeds vroeger van wege de regering bewerkstelligd, de overtuiging heeft doen verwerven, dat beide in eene genoegzame mate de vereischen van geneeskundige gestichten voor krankzinnigen in zich vereenigen.

Bij Zr. Ms. besluiten van den 28 Julij, no. 59, 60, 61, 62, 63, is aan de afgescheidenen te Hijken en Halen, Beilen, Dwingelo, Westerbork en Diever vergund, aldaar Christelijke afgescheidene gemeenten op te rigten, onder bepaling, dat dezelve onderworpen zijn aan alle wettelijke bepalingen en verordeningen, welke met betrekking tot alle andere kerkgenootschappen of kerkelijke gemeenten in dit rijk in het algemeen thans bestaan, of in het vervolg mogten worden vastgesteld. Die van Hijken zullen hunne eeredienst uitoefenen in een huis van *Roelf Wierdinge* aldaar; die van Beilen in een huis van R. S. ten Have aldaar; die van Dwingelo in een huis van H. J. Punt aldaar; die van Westerbork in een huis no. 36 van R. Timmer; die van Diever in het huis van H. G. Oost, in afwachting van een nieuw kerkgebouw, te stichten op het erf van R. Hummel aldaar; die van Hijken en Halen, van Beilen, van Westerbork hebben, in hunne daartoe strekkende verzoekschriften, benoemd als hunnen leeraar *Koert Timmerman*; die van Dwingelo T. A. Kok.

Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken heeft de heeren Gouverneurs der provincien uitgenoodigd, de gemeentebesturen te verzoeken, om wel te willen nagaan, en spoedig aan hem mede te deelen: 1°. in hoe vele steden en gemeenten hunner provincie de middelen tot ondersteuning der huiszittende armen, uitsluitend bestaan in de kerkelijke armbesturen of diaconien, zonder dat er zich in dezelve burgerlijke of algemeene armbesturen bevinden; 2°. in hoe vele steden en gemeenten er, behalve zoodanige kerkelijke armbesturen of diaconien, ook burgerlijke of algemeene armbesturen aanwezig zijn, en 3°. indien ook dit geval zich voordoet, in hoe vele steden en gemeenten er uitsluitend burgerlijke of algemeene armbesturen en geene kerkelijke armbesturen of diaconien bestaan. — Voorts zou het den minister aangenaam zijn een exemplaar of afschrift te ontvangen der van het openbaar gezag uitgegane bepalingen, welke in deszelfs provincie vóór 1795 in werking waren, tot regeling van het onderstands domicilie der behoeftigen, en van de verplichtingen der diaconien en andere armbesturen tot derzelver ondersteuning. — Indien daarin, voor het tijdvak tusschen 1795 en 1813, veranderingen mogten gemaakt zijn, dan zou Z. Exc. ook gaarne van de toen gewerkt hebbende voorschriften, ten deze, een exemplaar of afschrift bekomen.

Z. Exc. de minister van finantien heeft, bij kennisgeving van den 10den, ingevolge de wet van 27 December 1840, berigt, dat het gezamenlijk bedrag der Schatkistbiljetten, krachtens die wet uitgegeven, op den 1sten dezer beliep eene som van twee Millioen Guldens.

Het *Dagblad van 's Gravenhage* deelt thans insgelijks een verslag mede, wegens de doopplegtigheid, die den 11den in de Kloosterkerk alhier heeft plaats gehad. Behalve de reeds door de *Staats-Courant* medegedeelde bijzonderheden leest men daarin, dat de Prinses, jongstgeborene dochter van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, welke op dien dag door Haren Doorluchtigen Vader zelve ten doop is geheven, de namen draagt van WILHELMINA FREDERIKA, ANNA ELISABETH MARIA. Het verslag in het *'s Gravenhaagsche Dagblad* eindigt aldus:

„Na den afloop der plegtigheid van den H. Doop, is de staatsraad burgermeester dezer residentie vereerd geworden met een bezoek vanden hofmaarschalk van HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden, die, namens Z. K. H., aan den burgemeester heeft ter hand gesteld de aanzienlijke som van twee duizend gulden, ter uitdeeling onder de behoeftigen dezer stad.

„Vervolgens heeft er aan het paleis van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden plaats gehad een prachtig diner, hetwelk door Hunne Majesteiten en de verdere leden van het Koninklijk geslacht werd bijgewoond, en waartoe genoodigd waren het corps diplomatique, 's Konings ministers, de president van den hoogen raad en andere aanzienlijke personen.

Men schrijft uit Koevorden, dat, ten gevolge van den hoogen waterstand, aldaar de dijk om de Koeverdorsche mars is doorgebroken, en deze geheel is geïnundeerd, waardoor de veehouders genoodzaakt zouden zijn hun vee op stal te brengen, zoo niet de ingenieur van de genie provisioneel had toegestaan, om het vee op het glacis dier vesting te weiden, waar nu pl. m. 300 stuks melkbeesten hun voedsel vinden.

#### PROGRAMMA der FEESTVIERING bij gelegenheid der plegtige ontblooting te Vlissingen van het Standbeeld van den Luitenant-Admiraal-Generaal MICHEL ADRIAANSZON DE RUYTER.

De COMMISSIE belast met de oprigting van een Standbeeld voor Neêrlands grootsten zeeheld, den Luitenant-Admiraal-Generaal

MICHEL ADRIAANSZON DE RUYTER, binnen Vlissingen, de stad zijner geboorte, heeft door gunstige medewerking en ondersteuning zoo van het Koninklijke Huis, als van de zee- en landmagt en de Natie in het algemeen, zich in staat gesteld gezien, haar doel te bereiken, en mag thans de genoegdoening smaken, dat hare moeilijke taak eerlang geheel zal zijn ten einde gebracht.

Een van fier gegoten Standbeeld, den grooten man voorstellende, naar het model van den met zoo veel roem bekenden kunstenaar, den heer L. Royer, vervaardigd in de fabriek der heeren Paul van Vlissingen en Dudok van Heel, geplaatst op een eenvoudig, doch net bewerkt massief arduinsteenen voetstuk, met deszelfs toebehooren, geleverd en gesteld door de heeren W. van Uije en Zonen, zal na weinige dagen, op de meestgeschikte plaats binnen Vlissings wallen zijn opgericht.

De dagen van 18 en 19 Augustus zijn bestemd ter plegtige ontblooting van het gedenkteeken, en om tevens de gedachtenis te vieren van deroemrijke daden diens grooten Vlootvoogds.

Het geëerbiedigd Hoofd van den Staat, Neêrlands beminden Koning, wiens bloed almede voor het vaderland heeft gestroomd, en wiens leven nu geheel aan de bevordering van deszelfs welzijn is gewijd, deelt in den eerbied der natie, voor den man, die als mensch en burger, als held en vlootvoogd, waarlijk groot mag genoemd worden.

's Konings Hooge tegenwoordigheid, als eene openlijke hulde aan braafheid en heldendad, zal het belangwekkende der plegtigheid aanzienlijk verhoogen en luister bijzetten.

Van hare zijde zal de Commissie, voor zoo veel de haar beschikbare middelen zulks gedoogen, alles aanwenden wat mogelijk en bestaanbaar is om de plegtigheid indrukwekkend en der herinnering waardig te doen zijn. En om dezelve geregeld en naar orde te doen afloopen, heeft zij, zoo veel noodig, in overleg en met toestemming der betrokkene civiele en militaire autoriteiten, tot dat einde de navolgende bepalingen vastgesteld:

1. Des avonds vóór den eersten dag der feestviering, zal het klokkengelui van den stadstoren de plegtigheden van den volgende morgen aankondigen.

2. Op den

#### EERSTEN DAG DER FEESTVIERING.

zal des morgens ten 7 ure het klokkenspel van den stadstoren ten teeken verstrekken van den aanvang der plegtigheden, en tot uitnoodiging om van alle rijks, stedelijke en particuliere gebouwen, schepen en vaartuigen, de vlaggen te doen wapperen.

3. Ten 10 ure des voormiddags zullen de zich te voren in het daarvoor bestemde lokaal vereenigde civiele en militaire autoriteiten, voorafgegaan door de Commissie voor het Standbeeld, het bestuur van het departement tot Nut

van 't Algemeen, en zich in plegtiger optoet begeven naar de Groote- of St. Jakobs Kerk, (alwaar aldaar reeds alle door toegang biljetten genoodigden zullen verzameld zijn en plaats genomen hebben), en zich plaatsen overeenkomstig de aanwijzing aldaar te doen.

4. Nadat Zijne Majesteit de Koning en gevolg almede zal aangekomen en binnengeleid zijn, en plaats genomen hebben op het voor Hoogstedenzelve in te rigten gestoelte, zal de hooggeleerde heer A. des Anovic van der Hoeven eene op de gelegenheid toepasselijke feestrede uitspreken, welke zal worden opgevolgd door de uitvoering eener voor die gelegenheid vervaardigde Cantate.

5. De plegtigheden in het kerkgebouw afgehoopen zijnde, zal Z. M. de Koning en gevolg worden uitgenoodigd om, begeleid van den feeststoet, in statigen optoet zich te begeven naar de plaats van het Standbeeld, alwaar de ontblooting van het gedenkteeken met de meeste plegtigheid zal plaats hebben.

6. Na afloop van dit een en ander zal, zoo veel mogelijk, gezorgd worden, dat door afwisseling van muziek, het geven van volksvermaken enz., gelegenheid tot feestvreugde verschaft worde.

Terwijl eindelijk deze eerste dag zal worden besloten met

7. Eene zoo doelmatig mogelijke illuminatie van de decoraties, op de plaats van het Standbeeld op te rigten.

#### TWEDE DAG DER FEESTVIERING.

1. Te gelijk met het klokkenspel, dat zich van 3 tot 9 ure zal doen hooren, zullen, even als op den vorigen dag, van alle rijks-, stedelijke en particuliere gebouwen, schepen en vaartuigen, de vlaggen worden uitgestoken.

2. Ten 10 ure zal worden opengesteld eene tentoonstelling van Schilderijen, hoofdzakelijk van Zeeuwsche meesters en liefhebbers, en van Oudheden, betrekking hebbende op Zeeuwsche zeehelden en mannen, die in het gebied van kunsten en wetenschappen hebben uitgemaakt, en waarvan de opbrengst, na aftrek der onkosten, zal strekken ten voordeele der armen.

3. Ten 2 ure zal de sociëteit van het gilde van St. Sebastiaan, met de daartoe van elders uit te noodigen broedersschappen, in plegtigen optoet zich begeven naar het veld daartoe bestemd, om naar den *Koningsvogel* te schieten.

Zullende overigens,

4. Ook op dezen, even als den vorigen dag, alle onder het bereik der Commissie liggende middelen worden aangewend, om denzelven verder een feestvierend aanzien te geven.

De bovenstaande bepalingen, die slechts als de hoofdtrekken te beschouwen zijn van de plegtigheden die de Commissie zich heeft voorgesteld, zullen aan allen, die het voornemen mogten hebben opgevat, om daarvan deelgenooten en ooggetuigen te zijn, de overtuiging geven, dat door de Commissie niets zal worden verzuimd, om de beide ter feestviering bestemde dagen, tot algemeen genoegen te doen eindigen. Daar, waar haar de middelen ontbreken, om daaraan meerderen luister bij te zetten, zal ongetwijfeld Vlissings burgerij, ook uit liefde tot onzen beminden Koning en tot vreugdebetoon over Hoogstedszelfs tegenwoordigheid, bereid zijn, om door doeltreffende middelen de feestvreugde te verhoogen: door opsiering en verlichting hunner woningen, door deelneming aan openbare vermakelikheden, door, waar men zulks vermag, alles aan te wenden wat strekken kan ter voorkoming van eenige stoornis in de genoogens, die te smaken zullen zijn; zullen Vlissings ingezetenen aan dat tal van vreemdelingen, dat de geboorteplaats van den grooten DE RUYTER, bij de ontblooting van het ter zijner eere opgerigte gedenkteeken, bezoeken zal, toonen, dat zij op eene hem waardige wijze, zijne grootheid en den onsterfelijkheid roem, dien hij zich verworven heeft, op de regte waarde weten te schatten.

Vlissingen,

den 4 Augustus 1841.

De Commissie voornoemd,

D. UYTENHOVEN, *Vr.*

P. J. ZYNEN.

A. RUYSCHE.

Q. HARDER.

W. C. STORY.

J. F. R. SCHULTZ, *Secr.*

#### M E N G E L W E R K.

#### SUFFRIDUS PETRUS.

(Vervolg van no. 64.)

Joannes Dokkem of Docomiensis, die zijn naam ontleende van de stad, in wier nabuurschap hij geboren was, behoorde tot eene aanzienlijke familie. Hij studeerde te Keulen, wierd tot Doctor in de regten bevorderd, en als Hoogleeraar bij die Universiteit aangesteld. Zijne vermaardheid in de regtswetenschap, welke hij met grooten lof onderwees, maakte dat hij in 1530 naar Spiers werd geroepen om Zitting te nemen in de Kamer of Hoogen Raad des Rijks.

Van daar riep hem de Hertog van Cleef als Gehoofraad tot zich, welke betrekking hij aanvaardde wegens de dringende en herhaalde uitnoodigingen en het aanzienlijk toegezegde jaargeld, maar vooral omdat zij hem veroorloofde weder te Keulen te wonen. Deze stad toch, die hem wegens vroegere herinneringen dierbaar was, bleef bij hem altoos boven allen verkieslijk, uit hoofde van den omgang met geleerde mannen, welke hij daar zoo ruimschoors vond, en waarin men hem even gaarne zag om zijne letterkundige verdiensten. In 1537 trok hij dan weder naar Keulen, doch overleed aldaar na een kort verblijf van vier jaren. Eene aanstekende ziekte of pest, zoo als men toen alles noemde, sleepte hem weg, betreurd niet alleen in de plaats zijner woning, maar, schoon na lange afwezigheid, ook in zijn Vaderland, aan hetwelk hij in staatkundige aangelegenheden meer dan eens belangrijke diensten bewezen had.

Ulpus Cissaeus Franekerensis, anders Ulbe van Francker, was eigenlijk van Schalsum, en koos den letterkundigen naam van Cissaeus van Kisos, *hedera*, naar een buitengemeenen klimop, waardoor dit Schalsum vermaard was, zoo dat het een Spreekwoord was: *Toh Schalsum yn'e klimmerbeem.*

Na te Francker de Scholen doorgehoopen te hebben, zette hij zijne studien voort te Erphurt, 't welk destijds in grooten naam stond, en door vele Nederlanders bezocht wierd. De blijken, welke hij aldaar weldra gaf van zijne grondige geleerdheid, verwierven hem aan dezelfde Hoogeschool het Professoraat in de Grieksche en Latijnsche letterkunde. — Toen de kerkhervorming, zich overal verspreidende, tot de leerschoolen zelve der Godgeleerdheid en ook tot die van Erphurt doordrong, vatte hij mede de pen tegen Luther op. Doch daar hij hiermede zich aanzienlijke en magtige vijanden maakte, vond hij zich genoodzaakt naar Leipzig de wijk te nemen, en eindelijk naar zijn Vaderland terug te keeren, waar hij den Geestelijken stand omhelsde, en in 1540 overleed.

Gemma Frisius, geboren te Dokkum, werd wegens de onlusten, die in die Gewest heerschten, in zijne jeugd naar Groningen gezonden, om aldaar opvoeding en het eerste onderwijs te ontvangen. Dit was dan ook de aanleiding, dat hij later te Leuven als Student verkerende, zich aan de Groningers aldaar aansloot, en naderhand door velen voor een Groninger gehouden werd. Hij legde zich te Leuven toe op de Wis- en Geneeskunde, en bekleedde aldaar vervolgens het Hoogleeraarsambt in de Medicijnen. Doch behalve dit openbaar, gaf hij ook privaar onderwijs in de Wiskunde, daar hij voor het onderwijzen in het geheel grooten lust en buitengemeenen aanleg had. Ook was hij om zijne wiskundige bekwaamheid bij Karel V in groote gunst, die zich met hem over deze wetenschap dikwijls onderhield. Als Geneesheer voegde hij bij diepe kennis eeneen gelukkigen praktijk en was daarbij, wegens zijn aangenaam karakter, bij zijne kunstbroeders zeer gezien. Hij was de Vader van den in later tijd als Wis- en Geneeskundige even beroemden Cornelis Gemma, die naar het gebruik van dien tijd den voornaam zijns Vaders als toenaam of van voerde. Eene besmettelijke ziekte rukte hem in 1558 weg, bijna gelijktijdig met zijnen vriend en ambtgenoot Hieremias Trivellius, welke beide groote Geneeskundigen in hunne laatste ziekte het gebruik van alle geneesmiddelen volstandig weigerden.

Cyprianus Vomelius koos dezen naam van zijne geboorteplaats Wommels, in plaats van die zijns Vaders Stapert. Na verschillende Scholen als te Gouda, Haarlem, Sneek en Groningen bezocht en de gronden tot hooger onderwijs geleerd te hebben, werd hij naar de Hoogeschool te Wittemberg gezonden. Toen hij zijnen Vader verloor en zijne Moeder, met de opvoeding van nog vijf kinderen belast, in de kosten van zijne studien niet meer konde voorzien, verbond hij zich in twintigjarige ouderdom aan de Latijnsche Scholen te Maagdenburg; later te Brunswijk en elders, om door het geven van onderwijs zijn eigen brood te verdienen en door spaarzaamheid eenig geld over te leggen, dat hem bij rustenpozen in staat stelde voor korten tijd de Hoogeschoolen van Erphurt, Leuven en Keulen te bezoeken. In zulke bekrompene omstandigheden ging hij met onvermoeiden ijver voort in de beoefening der wetenschappen en vooral der Regtsgeleerdheid. Zijn lot nam eene betere wending toen hij door aanbeveling van



vrienden eene aanstelling bij de Philosophische School te Mainz erlangde, waar hij met grooten lof tot Doctor in het Canonieke regt werd bevorderd. Wegens zijn roem als Regtsgeleerde werd hem het gewoon Hoogleeraarschap aan de Akademie van Mainz opgedragen. Maar nog grooter eer viel hem te beurt, daar Karel de Vijfde hem tot den adelstand verhef met den titel van Paltsgraaf, in welke hoedanigheid hij tot Lid van de Keizerlijke Regtskamer werd verkozen. Hij stierf in acht en zeventigjarigen ouderdom in 1578. Hij wordt geroemd als een man die bij uitstekende geleerdheid, een zachten aard en vriendelijk voorkomen voegde, eenvoudig van zeden, opregt van hart en eerwaardig in den volsten zin.

Georgius Rataller geboren te Leeuwarden in 1518, was de zoon van Joannes Rataller, Ontvanger Generaal in Westvriesland. Als knaap onderscheidde hij op de scholen zich onder zijne makkers door gelukkigen aanleg en vroege ontwikkeling. Hij genoot het onderwijs eerst van Antonius van Keulen, Rector van de School bij de Catharijnen Kerk alhier, en vervolgens te Utrecht van Georgius Macropedius (Langvoet). Als jongeling gevoelde hij groote neiging tot de dichtkunst, maar op raad van zijnen vader gaf hij aan deze roeping geen gehoor, om zich met des te meer ijver op de welsprekendheid toe te leggen. Hij bezocht eerst de Hoogeschool van Leuven, en vervolgens verscheidene anderen in Frankrijk en Italië, met het dubbele doel, om door het hooren van de meest beroemde leeraren eene grondige regtskennis te verwerven, om door deze reizen kennis te erlangen en betrekkingen aan te knopen, en tevens vreemde talen aan te leeren, door welk een en ander hij zich het beste meende voor te bereiden tot eene staatkundige loopbaan. In Nederland teruggekeerd benoemde hem Karel de Vijfde tot Requestmeester bij den Hoogen Raad te Mechelen. Later ging hij op last van Margaretha van Parma als Gezant naar Denemarken. In zijne zending naar wensch geslaagd zijnde, ontving hij eene aanstelling tot President van het Hof van Utrecht, waar een plotselinge dood in 1581 hem weg nam. Zijne in het licht gegevene geschriften getuigen van zijne uitgebreide geleerdheid en inzonderheid van zijne bekendheid met de Grieksche taal- en letterkunde, welke beoefening hem bij zijne andere zoo gewichtige bezigheden tot uitspanning verstrekte.

Rembertus Dodonaus, schoon te Mechelen geboren, was van ouder tot voorouder een Fries. Zijn over-Grootvader was Jarich Joenkema van Stavoren, welken geslachtsnaam zijn Vader Doede Remmerts Joenkema, bij zijne verhuizing van Leeuwarden naar Mechelen veranderde, en dien van Dionysius Dodonaus aannam. Rembertus, die de Geneeskunde als studievak verkoos, bezocht ten dien einde verschillende Hoogescholen in Duitschland, Frankrijk en Italië. Tot Doctor bevorderd zijnde, verwierf hij in de uitoefening van die wetenschap zulk een roem dat hij bij Keizer Rodolphus den Tweede als Lijfarts werd geroepen. Bij dezen stond hij in hooge achting, en toen huisselijke belangen zijne tegenwoordigheid te Mechelen dringend vereischten, kon hij slechts met moeite verlof erlangen om naar zijn Vaderland terug te keeren. Vervolgens vestigde hij zich te Keulen tot de uitoefening der Geneeskunde, en later te Antwerpen, van waar hij als Professor aan de nieuw opgerigte Hoogeschool te Leiden werd be-roepen. Doch de jeugdige Universiteit mogt zich niet lang over zijn bezit verheugen, daar hij reeds in 1586 overleed. Hoewel buiten Friesland geboren, en het Gewest zijner Vaders slechts zelden bezocht hebbende, koesterde hij voor hetzelfde hooge belangstelling, onderzocht met vlijt alles wat tot deszelfs geschiedenis betrekking had, en was bijzonder ervaren in de Genealogien der meeste oude en aanzienlijke Friesche geslachten.

O.

#### ERRATA.

In het vorig Mengelwerk staat verkeerdelijk dat de Vader van SUFFRIDUS PETRUS Sjoerd Pieters heette; moct zijn Pieter Sjoerds.

Reg. 22 v. o. staat 1562 lees 1564.

Reg. 29 v. o. Vigle van Ayta beter Wiggle Ayta of Viglius ab Ayta.

De Commissie voor Noodlijdenden te Schiermonnikoog, herinnert bij deze hare Advertentie van den 22 Junij 1837.

Volgens dezelve bevond zich toen aan kas . . . . . f 3971,76  
Hierbij is sedert nog gekomen aan Interest van belegde Gelden . . . . . - 262,35  
Door verkoop der Effecten boven pari en verschenen Interest . . . . . - 40,744

Totaal f 4274,854

Deze som is aldus besteed:

Kosten van advertentien in de Amsterdamsche en Haarlemsche Couranten (in de Leeuwarder en Groninger Couranten zijn dezelve gratis geplaatst geworden) . . . . . f 27,27  
Turf in November 1837 en vervolgens ieder jaar gedurende de Winter-maanden . . . . . - 1110,83  
Aardappelen . . . . . - 923,87  
Gort, Boonen en Smeer . . . . . - 896,734  
Brood . . . . . - 732,76  
Bijzondere bedeeeling in Geld, Geneeskundige behandeling en verzorging van Zieken . . . . . - 282,604  
Brievenport, Pakhuishuur en Kosten bij het uitdeelen van Turfen Levensmiddelen . . . . . - 102,154  
Aankoop der Effecten boven pari, Courtage en verschenen Interest . . . . . - 173,59  
Verkoop der Effecten beneden pari en Courtage . . . . . - 14,39

Totaal f 4244,204

De te verantwoorden som bedraagt . . . . . f 4274,854  
De uitgave bedraagt . . . . . - 4244,204

Dus nog aan kas f 30 65.

Van December 1835 en vervolgens telkens in den Winter, zelfs tot in Maart dezes jaars is in de dringendste behoeften onzer Noodlijdenden, door uwe milde bijdragen, waardste Landgenooten en Medechristenen! eenigzins voorzien. Met aandoening zien wij terug op de hulp, die ons door U is aangebragt en kunnen niet nalaten U allen, die Uwe handen voor Weduwen en Weezen ontsloten, of ons bij onze pogingen door Uwe welwillende medewerking ondersteund hebt, daarvoor nogmaals onzen innigen dank te betuigen. Donker is nu weder de toekomst. Zouden wij Uwe liefdadigheid op nieuw durven inroepen? Wij vreezen daarmede te veel van U te vragen. Dit intusschen durven en kunnen wij naar waarheid zeggen, dat zoo velen op dit Eiland in den aanstaanden Winter volkomen en aan alles gebrek zullen moeten lijden, zoo niet op de eene of andere wijze redding daagt. Elke gift zal ons daarom hoogst welkom zijn.

Schiermonnikoog, den 22 Julij 1841.  
Dat bovenstaande opgave en verantwoording door ons nagezien, goedgekeurd en de overgebleven f 30,65 aanwezig is bevonden — verklaren wij Leden der Commissie voornoemd:

J. STACHOUWER, Grietman.  
J. E. MASDORP, } Kerkmeesters.  
H. A. ZEILINGIJ, }

#### Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat de NAJAARSVEILINGEN der Maatschappij van 1841, (met uitzondering van die der Specerijen, waarvan eene nadere aankondiging wordt voorbehouden), zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen en bestaan uit de hoeveelheden, hieronder gemeld:

Te Rotterdam, op Maandag den 6 September 1841:  
214,296 Balen 600 Vaten JAVA KOFFIJ, liggende aldaar.  
42,177 dito 800 dito DITO, te Dordrecht.

Te Amsterdam, op Donderdag den 9 September 1841:  
294,084 Balen 1749 Vaten JAVA KOFFIJ, liggende aldaar.  
16,556 dito SUMATRA KOFFIJ, liggende aldaar.

Te Middelburg, op Donderdag den 23 September 1841:  
13,100 Balen JAVA KOFFIJ, liggende aldaar.

De Maatschappij geeft, bij deze aankondiging, de verzekering, dat zij vóór hare gewone Voorjaarsveilingen van 1842, geene andere Koffij, van de bovengemelde partijen aan de Markt zal brengen.

De Monsters zullen, op Vrijdag den 13 Augustus verkrijgbaar zijn; terwijl de Notitien met de Veilconditien in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, den 3 Augustus 1841.

VAN DER HOUVEN, President.

KOOIJ, Direct. fungd. Secretaris.

Getrouwd:  
Menaldum, den 11 Augustus 1841.

MR. P. A. DE LANGE, van Alkmaar, en  
T. SIBOUTS.

Getrouwd:  
Leeuwarden, den 12 Augustus 1841.

Ondertrouwd:  
Sneek, den 13 Augustus 1841.

A. C. WIJCKERHED BİSDOM, en  
B. CATS.

E. SCHRADER FOCKENS, en  
Predikant te Jutryp c. a., en  
M. VLINK.

#### Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, MARIA LOUISA IJPEIJ, geliefde Echtgenoot van Bolsward, den 5 Augustus 1841.

MR. J. HAITSMA MULIER.

#### Eenige kennisgeving.

Heden beviel van eenen Zoon MARGARETHA FEICKENS, Echtgenoot van Heerenveen, den 9 Augustus 1841.

G. D. SIMON.

#### Eenige kennisgeving.

Mijne geliefde Echtgenoot I. HOEKSMA, werd heden nacht, door Gods goedheid, van eene DOCHTER verlost.

#### Eenige kennisgeving.

BOLSWARD, den 12 Augustus 1841. Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon JACOB A STEENSMA, geliefde Echtgenoot van

H. DIJKSTRA.

Mijne geliefde Echtgenoot MARIA ELISABETH CROMMELIN, beviel heden voorspoedig van een' Zoon.

#### Eenige kennisgeving.

Groningen, den 12 Augustus 1841. Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER AGATHE VICTOIRE BRANTSMA, geliefde Echtgenoot van

MR. J. BIERUMA OOSTING.

Trof mij op den 17 Julij ll. eene gevoelige slag, door het afsterven van mijn eenigst en geliefd Kindje JOHANNES, naauwelijks 33 weken oud zijnde, heden werd die slag op eene ontzettende wijze vergroot, daar het den Heer van leven en dood behaagde mijne geliefde Vrouw ANNA DE BOER, in den bloeienden leeftijd van ruim 24 jaren, door den dood van mijne zijde weg te rukken. In weerwil eene langdurige ongesteldheid, mij reeds lang dien ramp had te ontmoet doen zien, kwam dezelve echter nu nog onverwacht, en niettegenstaande onze Echt door vele tegenspoeden werd gekenmerkt, zullen nogthans die 16 maanden, welke ik met haar in eene allergelukkigste Echtvereening mogt doorbrengen, steeds dagen voor mij zijn, op welke ik met weemoedige vreugde zal terug denken.

Wat ik in haar verlies, zullen zij alleen kunnen beseffen, die de dierbare ontslapene van nabij gekend hebben.

#### Eenige kennisgeving.

Harlingen, den 10 Augustus 1841. Ons geliefd jongst Zoonkje PETRUS, in welks bezit wij ons naauwelijks vijfien maanden mogten verheugen, werd ons heden nacht door den dood ontrukkt. De goede Hemelsche Vader die ons dit Kind gaf, en in Zijne diepe wijsheid weder tot zich nam, schenke ons die kracht welke wij zoo zeer behoeven om in dit herhaald smartelijk verlies met Christelijke onderwerping te berusten.

Sneek,

den 12 Augustus 1841.

A. S. VAN NAPJUS.

J. RIENSTRA.

HALLUM, den 12 Augustus 1841. Heden morgen overleed alhier aan een schielijk toenemend verval van krachten, de WelEerw. Zeer Gel. Heer D. CANNEGIETER, Emeritus Predikant, in den ouderdom van 80 jaren en 4 maanden.

Op begeerte van den overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

LEEWARDEN, den 13 Augustus 1841. Heden overleed alhier, aan verval van krachten, in den ouderdom van 82 jaren, TEETJE TJBIBES VAN DER VEER, Weduwe PETRUS DE VRIES, oud Koopvrouw bij de Meelbrug ter dezer Stede.

Heden werden wij smartelijk getroffen door het spoedig overlijden van ons Kindje MARIA ALIDA CATHARINA, in den ouderdom van slechts 4 jaren en 3 maanden.

Sneek, den 13 Augustus 1841.

Procureur.

Heden namiddag ten 14 ure, overleed aan een hevige ongesteldheid van slechts twee dagen, mijn waarde Echtgenoot OBE DOUWES WESTRA, in den ouderdom van ruim 50 jaren, waarvan ik drie jaren en 7 weken met hem in den genoeglijksten echt mogt doorbrengen, mij nalatende een Kind, te jong om dit zwaar verlies te kunnen beseffen.

Achlum,

den 13 Augustus 1841.

MARIJKE ROBIJN,

Wed. OBE WESTRA.

Nog maar negen maanden oud, ontsliep onverwacht tot beter leven, CORNELIA MARIA PETRONELLA, veelgeliefd eenig Dochtertje van Leeuwarden, den 14 Augustus 1841.

P. W. WITTEBOL, en

C. M. WOLBERS.

Heden overleed onze jongste Dochter RIEMKE, in den leeftijd van bijna 15 maanden.

Leeuwarden,

den 15 Augustus 1841.

K. TIGLER WIJBRANDI.

S. WIJBRANDI, geb. BROUWER.

Den 9 dezer overleed tot onze innige droefheid onzen tweeden Zoon JOHAN PIETER, in den ouderdom van ruim 23 jaren. — Zij die met de huisselijke omstandigheden bekend zijn, kunnen beseffen hoe zeer dit verlies ons treft.

Leeuwarden,

den 16 Augustus 1841.

H. DAUSON,

geb. GEIST.

De Schoenmakers affaire zal op denzelfden voet worden voortgezet; bevelende wij ons in het gunstig aandenken van onze begunstigers en stadgenooten aan.

De BOTER te Leeuwarden, den 13 Augustus 1841, f 32,50 à f 34,50.

GROVE KAAS f 18,00 à f 22,75.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijke Landbouw.

LEEWARDEN, Vrijdag den 13 Augustus 1841: Puik Boter f 34,50.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 211,50 het Last. — Tarwe f 10,96 de Mudde.

#### PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 14 Augustus 1841.

Gebl.

NEDERLAND		RUSLAND.	
Werk. Schuld 2½ pCt.	51½	1798, 1816....	5 pCt. 105½
Dito dito....	5 " 101	1828, 1829....	5 " 104½
Rest. Uitg. dito....	11½ 5½	1831, 1833....	5 " "
Kansbilletten....	25½ 25½ 25½	Dito bij Hope....	4 " 86½ 86½
Amortis. Synd. 4½ pCt.	91½	Inscrijv. Assig 6	" "
Dito dito....	3½ " "	Certif. dito....	6 " 69½
Handel-Maats. 4½	" 155½	AMERIKA....	6 " "
O. I. Leening 5	" 97½	Dito.....	5 " "
Rijn Spoorw.....	" "	POLEN.	
Haarl. Spoorw.....	" "	Aand. met Lot. fl. 500	
Rott. dito.....	" "	OOSTENRIJK.	
Haarl. Meer... 5 pCt.	" "	Metaliek..... 5 pCt. 104½	
SPANJE.		Dito..... 2½ " "	
L. bij Ará. van 85 £ 5 pCt.	18½ 18½ 18½	W.-B. bij G. & Co 5	
Ardoins Coupon...	17½ 17½	BRAZILIE.	
Passive.....	" "	Obl. te Lond. 5 pCt. 72½	
KI. Columb. Coup. f 1½; Columb. ex Venez. 6½; Peru 6 pCt. van 100 £ 7½.		De omzet was heden in alle fondsen uitermate stil en ten 4 ure was nog naauwelijks een enkele post verhandeld. De prijzen hebben weinig of niet gevarieerd. Alleen Spaansche waren vaster.	

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, denken aan den minstaannemen, aan te besteden:

Het MAKEN van een KRUIDMAGAZIJN, aan den Oostkant van den Stads Vijver, buiten de voormalige Tuinsterpoot alhier, met bijlevering der Materialen, volgens Bestek.

Die hieraan gading maken, komen op Dingsdag den 24 Augustus e. k., des voormiddags te 11 ure, ten Raadhuije dezer Stad, alwaar het Bestek en de Voorwaarden voor de gegadigden ter lezing liggen.

Leeuwarden,

den 16 Augustus 1841.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

VAN BOELENS.

Ter ordonnantie van deszelfen,

M. S. DE WAI.

**GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND**, maken bekend, dat de gewone jaarlijksche **WILDEMARKT** dit jaar invalt op Donderdag en Vrijdag den 19 en 20 Augustus 1841.

Dat van wege het Bestuur, op Vrijdag den 20 Augustus 1841 op de Wilde- markt zal worden Verharddraafd: **Eenen Prijs van ZES GOUDEN TIEN- GULDEN STUKKEN**, vrij te vereeren aan den eigenaar van het snelstdravend Paard; dat de Paarden zullen moeten zijn tot genoegen der Keurmeesters; dat zij geen Goud of Zilver onder den man zullen mogen hebben gewonnen, ten zij zulks geschiedt zij, toen zij drie jaren of jonger waren; dat de aangave der Paarden zal moeten geschieden op het Grietenijhuis te Balk, des morgens ten 11 uren, de keuring der Paarden ten 12 uren, en onmiddellijk daarna de loting zal plaats hebben, terwijl de draverij des namiddags ten 2 uren zal aanvangen.

Voorts, dat de Standplaatsen voor Kramen, Stallen, enz., den belanghebben- den, van wege het Bestuur zullen worden aangewezen.

Balk,  
den 7 Augustus 1841.

Grietman en Assessoren voornoemd,  
G. R. G. v. SWINDEREN.  
Ter ordonnantie van dezelve,  
W. J. HEMSING.

## A A N B E S T E D I N G.

Op Zaterdag den een en twintigsten Augustus 1841, zal, ten huize van de Wed. A. K. Zijlstra, op de Nieuwezijl onder Oosthem, des voormiddags ten tien ure, in één perceel worden aanbesteed:

Het **AFDAMMEN, DROOGMAKEN, DROOGHOUDEN en SLATTEN** of **UITDIEPEN** van de **VAART** loopende van uit de Bolswarder Vaart tot in de Plekemeer, bekend onder den naam van Plekezijlster-Zijlroede, ter lengte van 1550 ellen.

Het Bestek en de Voorwaarden waarnaar deze Besteding zal plaats hebben, zullen voor de gegadigden ter lezing liggen aan de Secretarie van Wijnbrisse- raadeel te Sneek, en op de Nieuwezijl bovengenoemd, terwijl daags vóór de besteding de noodige aanwijzing aan belanghebbenden zal worden gedaan.

De Grietman van Wijnbrisseradeel,  
Commissaris over gemelde Slating,  
S. v. W. RENGERS.

## A A N B E S T E D I N G.

**GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WESTSTELLINGWERF**, maken bij deze bekend, dat zij voornemens zijn, op Dingsdag den 24 dezer, des voormiddags ten elf ure, in het Grietenijhuis te Wolvega, onder nadere appro- batie, aan te besteden: Het **BOUWEN** van een **NIEUWESCHOOLONDER- WIJZERS WONING** te Oldeholt, met bijlevering van alle de daartoe benoo- digde **MATERIALEN**. — Zullende inmiddels Bestek en Teekening voor de be- langhebbenden ter lezing en inzage liggen aan het Grietenijhuis te Wolvega.

Wolvega,  
den 10 Augustus 1841.

Grietman en Assessoren voornoemd,  
VAN HELOMA.  
Ter ordonnantie van dezelve,  
G. J. POPPE.

**GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HENNAARDERADEEL** maken aan de belanghebbenden bekend, dat de **RIENSTER PAARDENMARKT** zal gehouden worden op Zaterdag en Maandag den 28 en 30 Augustus 1841.

Alle Rijfelaars en Spelers om gewin, zullen van deze Jaarmarkt ten strengsten worden geweerd.

Wommels,  
den 12 Augustus 1841.

Grietman en Assessoren voornoemd,  
I. F. VAN EIJSINGA.  
Ter ordonnantie van dezelve,  
R. BINKES.

## Besteding van eenen Poldermolen.

**DE GECOMMITTEERDEN** eener bepoldering, gelegen onder de dorpen Arum en Lollum, presenteren, bij beslotene briefjes, aan te besteden: Het **MAKEN** van een' **POLDERMOLEN**, ter grootte ongeveer achttien ellen vlugt, met alle de daartoe benodigde **MATERIALEN**; waarvan de Conditiën ter lezing liggen in het Landswelvaren te Arum.

De briefjes moeten franco worden ingezonden, vóór of op den 24 Augustus 1841, bij den mede Gecommitteerde **JAN I. IJPMAN**, te Arum.

**DE NOTARIS GOSLINGS**, te Harlingen, zal, op Woensdag den 18 Augustus 1841, bij de finale toewijzing, des avonds ten 7 ure, in de hierna om- schreven Herberg de Roode Ploeg aldaar, wat aangaat het tweede perceel op regterlijke autorisatie, in het openbaar verkoopen:

Ten eersten: Eene **HUIZINGE** en **HERBERG**, met **STALLING** en **WA- GENHUIS** en verdere **ANNEXEN**, staande in de Hoogstraat te Harlingen, in wijk B, no. 46, genaamd de **Roode Ploeg**; zeer geschikt door de nabijheid der Poort van den Straatweg op Leeuwarden; waarop geboden is de geringe som van f 1300.

Te aanvaarden den 21 October 1841.

Ten tweeden: Eene wel ter neringstaande **HUIZINGE** en **BROODBAKKE- RIJ** met **ANNEXEN**, staande op den hoek van de Zoutslot en Bildstraat te Harlingen, in wijk A, no. 111, sedert jaren met succes gedreven; waarop ge- boden is de zeer geringe som van f 701.

Te aanvaarden den 12 November 1841.

De Conditiën zijn te vernemen bij bovengenoemden Notaris en aangaande het eerste perceel mede bij den Heer Notaris **DE BOER**, te Makkum.

**DE NOTARIS A. W. NAUTA**, te IJlst, zal, op Vrijdag den 20 Augustus 1841, des namiddags ten een ure, publiek bij boelgoed om gereed geld, pre- senteren te verkoopen:

Eene aanzienlijke partij **AFBRAAK**, bestaande in p. m. 10,000 beste onder- graauwe Drieling-Steen, 5000 bonte Dito, 10,000 bonte Kleine en 4000 Vloer- klankert, eene partij Oostvriessche Juffers, Latten, Balken, Pannen en Estrik- ken, Koebindten, Stalhouten; Deur- en Glaskozijnen, eene partij Wrak en Keizel, Damleggers, Hek- en Stekpalen; benevens eenen **KARNMOLEN**, eene zoogenaamde **JASKER** van 51 el vlugt enz.; alles zeer geschikt gelegen om vervoerd te worden op het Erf van de afgesloopte Boerehuizing van de Erven **Jan M. Vierstra**, onder Oosthem.

## Verkoop van een Zathe en Landen te Ternaard.

**DE NOTARIS H. B. KLAASESZ**, te Ternaard, zal, op Zaterdag den 21 Au- gustus 1841, des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein **U. J. Boersma**, te Ternaard, bij finale toewijzing presenteren te verkoopen:

Eene vruchtbare en bijzonder wel gelegene **ZATHE en LANDEN**, met **HUI- ZINGE, SCHUUR, HORNLEGER** c. a., staande en gelegen onder Ternaard, groot volgens Kadaster 44 bunders 20 roede 40 el, zoo Bouw- als Greidlanden; in de Grondbelasting aangeslagen naar een belastbaar inkomen van f 1472,73; verhuurd aan **S. O. Jaarsma en Vrouw**, tot Petri en Mei 1848, tegen eene huur van f 1647.

Zulks in één perceel; waarop bij de provisonale toewijzing geboden is de som van f 26,600.

## Verkoop van Mest.

**DE NOTARIS W. A. EVERTSZ**, te Oldeboorn, gedenkt publiek, tegen ge- reeden gelde, te verkoopen:

Ongeveer 16 schar **MEST**, liggende op de Hieminge der Boerehuizinge no. 38, te Oldeboorn, in gebruik bij **T. L. Brouwer**, zeer geschikt tot vervoer, in de nabijheid van de Rivier de Boorn.

Wie gahing maken, komen op Zaterdag den 21 Augustus 1841, des morgens ten 10 ure, bij voorschreven Huizinge.

**Kapt. L. QUEDENS**, voerende het Deensche Galjootschip *Blume*, van Altona naar Falmouth bestemd en om zeeschade voor de vaart afgekeurd, is voor- nemens, om op Dingsdag den 17 Augustus e. k., des voormiddags ten 10 ure, op den Wal der Haven van het eiland Terschelling, publiek, om contant geld, voor rekening zijner Principalen en door een bevoegd beambte, te doen verko- pen: De afgenomen **TUIGAGIE** en complete **INVENTARIS** van gemeld Gal- jootschip, waaronder twee voege Ankers, Ketting, zwaar Touw, eenige nieuwe Zeilen, nieuwe Tros, en veel staand en loopend Touwwerk, om terstond ge- bruikt te kunnen worden; wijders het **CASCO** of de **ROMP** van gedacht Schip; alles in kavelingen, zoo als daags vóór en op den verkoopdag, ter plaatse voor- meld, zal te bezichtigen zijn.

Intusschen zijn informatie te bekomen bij den Heer **C. ZUNDERDORP Jr.**, Scheeps Commissaris te Terschelling.

## LEES HIE-R.

**DE Oudergeteekende** maakt aan zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij voorzien is van eene partij puik Havana **HONIG**, als puik witte soort voor Apothekers.

W. E. WITTEVEEN Hz., te Sneek.

**M. A. VAN SLOOTEN**, Notaris te Dokkum, zal, op Maandag den 21 Augustus 1841, des middags ten 12 ure, bij den finalen palmislag, pre- senteren te verkoopen, ten huize van **P. T. van der Herberg**, te Anjum:

Eene nette en sterke, zeer gerijfelijk ingerigte **HUIZING** en **ERF**, met ruime Woonkamers, Keuken, Zolders, Bleek, Plaats, Regenwatersbak en vele andere commoditeiten, staande en gelegen in den dorpe Anjum, bewoond ge- weest door wijlen den Heer **J. Eldring**; dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden; waarop bij de provisonale toewijzing slechts geboden is f 988.

**M. R. E. J. OFFERHAUS**, Notaris te Groningen, zal, op Donderdag den 2 September 1841, des namiddags ten 2 ure, ten huize van **A. R. van War- tum**, in de *Altena*, buiten de Steentilpoort, bij Groningen, in percelen, pu- bliek verkoopen:

De **BUITENPLAATS HET HUIS TILBURG**, met daarbij behoorend **REGT** van **VRIJE JAGT, TUIN, SINGELS, LANEN, VIJVERS** en **LANDERIJEN**, staande en gelegen te *Scharmer* en *Westerbroek*, te zamen groot ongeveer 94 bunders:

Mr. E. J. OFFERHAUS, Adv. en Not.

## Uit de hand te koop:

Een hechte, sterke achtkante **WINDMOLEN**, hebbende ruim 20 el vlugt, zeer geschikt te verplaatsen om tot eenen Rog- of Pelmolen te dienen, Te bevragen bij **A. G. BOSCH**, Molenmaker op het Vliet te Leeuwarden.

## Inlandsche Gemaakte Goederen

UIT DE FABRIJK VAN A. KAUFMAN, TE ROTTERDAM.

**Zomerbroeken** in soorten f 3, f 4 en f 4,50. **Wolkoordsbroeken** f 5. **Laken- sche en Bucksin Broeken** f 10 à f 11. **Kantoorjassen** f 7,50. **Everlaste jassen** f 13. **Ochtendjassen** f 6. **Echte Leidsche Polemiantels** f 32. **La- kensche Vesten**, Chaal en Overslag f 3,50 à f 4,50. **Satineerde Pikée Ven- ten** f 3. **Fluweel en Pikée Vesten** f 2,50. **Half Zijden Vesten** f 3. **Satijn en Zijden Vesten** in kleuren f 5. **Cachemir-Turque Vesten** f 6 à f 7. **Kind- Vesten** f 1,75, f 2,50 en f 3. **Donsen Onderbroeken** f 2,25. **Flenellen Hem- den** voor Heeren en Dames, krimprij, f 2,25. **Onderhemden** voor Heeren en Dames f 1,50. **Superfijne Overhemden**, Fransch model, f 5. **Superfijne Cam- brix Overhemden** f 2,50. **Bonte Overhemden** f 1,75. **Heeren Kraagjes** f 1,50 per dozijn. **Halve Hemden** 40 tot 75 Cents. **Gom Elastische Bretels** 75 Cents. **Rok, Broek en Vest** van fijn laken f 35. **Jas, Broek en Vest** dito f 42. **Pijpe- Seems witte Baaitjes, Broek en Vest**, geschikt voor Oost- en West-Indië f 10,25. **Benevens** een groot assortiment **Crinoline**, **Everlaste** en **Satijnen Stropdassen** van 40 Cents en hooger.

Is uitpakkt bij **J. D. LEICKERING**, op de Berlikumermarkt, te Leeuwarden.

**NB.** Bovenstaande Kleedingstukken worden des verkiezende tot de genoteer- de prijzen, binnen den kortstmogelijken tijd naar het lijf vervaardigd. Verzo- ke brieven franco.

Met consent van den Heer Grietman van Ferwerderadeel en den Heer Griet- man van Dantumadeel, wordt door **DOUWE D. DUKKER**, aan alle belanghebbende Schippers bekend gemaakt, dat van den 13 tot den 21 Augus- tus, de Vaart voor de Schippers met de staande Mast, te Birdaard gestremd is, door het rigten van een' nieuwen Pel- en Rogmolen.

## Hardzeilpartij te Sneek.

Met vereischte permissie van het Edel Achtbaar Bestuur der stad Sneek, gedenken eenige Liefhebbers van Zeilen, aldaar te laten Verhardzeilen op Woensdag den 18 Augustus 1841, des namiddags precies ten half twee ure, **VIER ZEER FRAAIJE PRIJZEN**, als: 1°. Eene zware en net bewerkte **ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS**, door allerlei soort van schepen van 8 el 207 streep en daar boven, uitgezonderd Jagten en Boeijers. — 2°. Eene **DITO DITO**, door Jagten en Booten van 5 el 660 streep tot 7 el en 217 streep. — 3°. Eene **DITO DITO**, door Jagten en Booten beneden de 5 el 660 streep — en 4°. Eene **DITO DITO**, door Bootjes beneden 4 el 622 streep, vrij gekikt van belasting en getuigd met sprietzeilen.

De intekening zal plaats hebben bij de Directie of bij den Kastelein **G. DE RUITER**, buiten de Oosterpoort, te Sneek, op gemelden dag, des voormid- dags vóór tien ure, terwijl de loting om 11 uren precies een aanvang zal nemen.

## Harddraverij met Paard en Chais te Sneek.

Met toestemming van het Edel Achtb. Bestuur der stad Sneek, gedenken eenige Kasteleins en Liefhebbers dier Stad, op Donderdag den 19 Augus- tus 1841, des namiddags ten twee ure, te laten Verharddraven: Eene fraaije **ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS** tot Prijs, en een fraai **PIKEURS HOOFD- STEL** met **TOEBEHOREN** tot Premie, door Paarden die geen Prijs van Stads- wege aangeboden gewonnen hebben. De aangifte der Paarden zal moeten ge- schieden ten huize van den Kastelein **G. DE RUITER**, des morgens ten 10 ure.

## K A A T S P A R T I J.

Met consent van het Edel Achtb. Bestuur van Wonseradeel, gedenken de Kastelein **T. DE VRIES** en eenige Liefhebbers te Kimswerd, op Zondag den 22 Augustus e. k. te laten Verkaatsen en vrij te vereeren: Eene zware **ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS**.

De Liefhebbers worden verzocht zich vroegtijdig aan te geven.

## Kaatsen en Harddraven te Gaast.

Met consent van het Edel Achtb. Grietenijbestuur van Wonseradeel, geden- ken de Kastelein **DOUWE H. ALKEMA** en eenige Ingezetenen van Gaast, op Zondag den 22 Augustus 1841 te laten Verkaatsen: **ZES ZILVEREN CIGARPIJPJES**, drie tot Prijs en drie tot Premie. En op Maandag den 23 dito te laten Verharddraven en aan den winner vrij te vereeren: Eene best **CHAS- GEREID**, door driejarige Paarden die geen Prijs of Premie hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

Bij gelegenheid der Kermis op den 23, 24, 25 en 26 Augustus 1841, zal op Donderdag den 26sten plaats hebben eene **HARDDRAYERIJ**, en daarbij tot Prijs van wege de Stad worden toegekend een paar met **ZILVERE BEWERKTE HOOFDSTELLEN**. Paarden welke vroeger een Stads Prijs heb- ben behaald, zullen echter op deze Harddraverij niet worden toegelaten.

Men verlangt ter Secretarie eener Grietenij: Eenen **KLERK**, met de werkzaamheden daaraan verbonden ten volke be- kend, eene goede hand schrijvende en van voldoende getuigschriften voorzien; adres met gefrankeerde brieven onder letter A bij den Heer Boekhandelaar **SU- RINGAR**, te Leeuwarden.

Men verlangt ter Secretarie eener Grietenij: Eenen **KLERK**, met de werkzaamheden daaraan verbonden ten volke be- kend, eene goede hand schrijvende en van voldoende getuigschriften voorzien; adres met gefrankeerde brieven onder letter A bij den Heer Boekhandelaar **SU- RINGAR**, te Leeuwarden.

Een ongehuwd **TUINMAN** van middelbare jaren, het snoeien en broeijen grondig verstaande en het vak van Tuinman in Holland verscheidene jaren hebbende uitgeoefend, van de beste getuigschriften voorzien, zag zich gaarne op November aanstaande geplaatst. — Nader onder- rigt bij **A. VAN ZUIJLEN**, bij de Put te Leeuwarden. — *Brieven franco.*

Een ongehuwde **SCHOENMAKERSKNECHT**, zijn werk goed verstaande, kan voor een jaar vast werk bekomen bij **W. W. VAN BUUREN**, te Sint Anna Parochie.

Een **BROOD- en KLEINBAKKERSKNECHT**, zijn werk grondig verstaande, kan van stonden aan werk bekomen bij de Weduwe **L. HUIZINGA**, te Dockum. Men adressere zich liefst in persoon of met franco brieven bij bovengemelde Weduwe.

Er wordt met den 1 September aanstaande **KOST en INWO- jongelieden**, des verkiezende met of zonder vrije Kamer, bij **JOHs. HUBER- TUS HOEKSTEIN**, in het Amsterdamer en Rotterdamer Veehuis op den Grachtswal te Leeuwarden.

## VERLOREN,

Op den Trekweg van Dronrijp naar Leeuwarden, een **JUWEELEN DOEK- SPELD**. — Die dezelve teregt brengt bij **L. BEUGELAAR**, te Leeu- warden, zal voor zijne moeite goed beloond worden.

Door de **ERVEN DOORMAN**, te 's Gravenhage, is uitgegeven en bij de voornaamste Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld: De tweede Aflevering van den tweeden verbeterden en aanmerkelijk vermeerderden druk van het **THEORETISCH EN PRACTISCH BOUWKUNDIG HANDBOEK**, ten dienste van Ingenieurs, Architecten, Opzigtters, Timmerlieden, Me- selaars en verdere Bouwkundigen, door **W. C. BRADE**, Oud Kapitein-Ingenieur met 38 koperen Platen.

De vier Deelen van dit met grooten bijval ontvangen **BOUWKUNDIG HANDBOEK**, zullen worden uitgegeven in tien Afleveringen, welke zich om de 4 à 6 weken zullen opvolgen; de prijs van elke Aflevering is f 2,50.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.